

PATVIRTINTA.

Zarasų- Visagino regiono vietos veiklos grupės
tarybos 2022 m. kovo 4 d. posėdžio protokolu Nr. 4

Zarasų – Visagino regiono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Zarasų – Visagino regiono dvisektoriė vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 22.

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS

1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išpareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 3D-352 redakcija). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.															
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Žuvininkystės regiono verslo sektorius stiprinimas“ Nr. BIVP-AKVA-SAVA-3 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams.														
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos							kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. 4.					
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	2	-	0	3	-	0	4	X				
		EJRŽF konkretaus tikslo ir uždavinio Nr. 8.1.1.Ž.														

1.6. VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Žuvininkystės ir akvakultūros srityje dirbančių fizinių (ypač jaunų žmonių) ir juridinių asmenų konkurencingumo ir gyvybingumo didinimas, investicijų į akvakultūrą ir perdirbimo sektorių skatinimas.
1.7. Pagal VPS priemonę parama teikiama:	<p>Priemone siekiama remti fizinių asmenų, ypač jaunų žmonių iki 40 metų, verslo pradžia bei plėtrą žuvininkystės ir akvakultūros srityse, akvakultūros įmonių konkurencingumo bei gyvybingumo didinimą;</p> <p>Priemone remiamos investicijos į akvakultūrą, akvakultūros produkcijos ir auginamų rūšių įvairinimą, akvakultūros ūkių modernizavimą ir tobulinimą;</p> <p>Investicijos į akvakultūros produktų kūrimą, kokybės gerinimą ar pridėtinės vertės kūrimą, įskaitant jų perdirbimą, rinkodarą ir tiesioginę prekybą;</p> <p>Priemone skatinamos inovacijos VVG teritorijos mastu arba savivaldybės mastu. Projekto inovatyvumas vertinamas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodiką, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų investicijų priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“. Projektas pripažįstamas inovatyviu, kai jis atitinka bent vieną inovatyvumo vertinimo kriterijaus subkriterijų, nurodyta Inovatyvumo vertinimo metodikoje;</p> <p>Priemone remiamas infrastruktūros kūrimas ar atnaujinimas projekto įgyvendinimo vietoje; žuvininkystės įvankinių pagilimas ar išvalymas;</p> <p>Gamybinių ir pagalbinių pastatų įrengimas ar modernizavimas;</p> <p>Žuvinis veisti ir auginti skirtų uždarų vandens apykaitos sistemų įsigijimas;</p> <p>Įrangos akvakultūros produktų ir žuvininkystės gamybai, perdirbimui, pakavimui išigijimas ir montavimas;</p> <p>Kt. investicijos, kurios padeda sukurti naujus ir patobulintus produktus ar procesus.</p> <p>Investicijos yra tiesiogiai susijusios su darbo vietų kūrimu. Jei pareiškėjas vienam projektui įgyvendinti prašo maksimalios paraiškos sumos turi būti sukurtos ne mažiau kaip 4 naujos darbo vietos (etai).</p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraišką, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.</p>
1.8. Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: Fiziniai asmenys, ūkininkai, juridiniai asmenys: labai mažos,

		mažos, vidutinės įmonės. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išpareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Paramos paraišką (FSA 1 priedas) pareiškėjas teikia individualiai, partneriai negalimi.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	264 591,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	199 000,00 Eur
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki: iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų gali būti taikoma, kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (išpareigojama įgyvendinusi projektą gauti grynujų pajamų) ir jį teikia privatus juridinis arba fizinis asmuo. Fizinis asmenų vietos projektai gali būti reniami tik tuo atveju, jeigu jie yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (fizinis asmenų privataus žuvininkystės verslo pobūdžio vietos projektais laikomi vietos projektai, kurie yra teikiami fizinis asmenų, vietos projekto paraiškos pateikimo dieną arba vietos projekto įgyvendinimo metu veikiančių pagal hudijsimą arba individualios veiklos pažymą, arba teikiami uždarųjų akcinių bendrovių ar kitą teisinį statusą turinčių juridinių asmenų, kai jų steigėjas yra vienas fizinis asmuo); iki 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų gali būti taikoma, kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (išpareigojama gauti grynujų pajamų) ir jį teikia privatus juridinis (privatus arba viešas) arba fizinis asmuo, ir vietos projektas yra inovatyvus vietos lygmeniu (nauji(iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos dvisektoriš VVG teritorijoje neįgyvendinti) gamybos būdai ir (ar) produktai, ir (ar) aplinkosaugos, ir (ar) technologiniai, ir (ar) socialiniai sprendimai) ir visuomenei turi būti suteikiama galimybė susipažinti su vietos projekto veiksmais ir rezultatais.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	pareiškėjo nuosavos pinigines lėšas; pareiškėjo skolintos lėšos; pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	EJRŽF ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–100 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:		Kontroliuojamumas
Eil. Nr. Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas patikrinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas patikrinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV
1. Didesnis naujų darbo vietų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	24	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma: <u>juridiniams asmenims, ūkininkams:</u> remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ pateiktą informaciją, vietos projekto paraiškos 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis, Verslo plano 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokyvis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją. Prie paraiškos pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (Vidutinio metų sarašinio darbuotojų skaičiaus	Projekto įgyvendinimo metu sukurta (- os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis, naujai sudarytų darbo sutarčių kopijas, arba pateikiamas verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma, Atitiktis atrankos kriterijui vietos projektų kontrolės laikotarpiu vertinama: <u>Juridiniams asmenims, ūkininkams:</u> Metinių ataskaitų duomenimis, pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos, idarbinčių darbuotojų darbo apskaitos, darbo užmokesčio žiniaraščiai bei pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma. <u>Fiziniam asmeniui:</u> Metinių ataskaitų duomenimis, prie vietos projekto ataskaitos pateikiamas verslo
1.1.	Sukurtos 4,5 (imtinai) ir daugiau naujų darbo vietų (etatų);	24	
1.2.	Sukurtos 4 (imtinai) naujos darbo vietos (etatai);	20	

		22	<p>apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“).</p> <p>Prie paraiškos pateikto raštinio išsipareigojimo sukurti darbo vietas (etatus) duomenimis.</p> <p><u>Fiziniamis asmenimis:</u></p> <p>remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ pateiktą informaciją, vietos projekto paraiškos 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis, Verslo plano 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją.</p> <p>Pareiškėjo pasizadėjimas sukurti naujas darbo vietas (etatus).</p>	<p>Indijimus arba individualios veiklos pažymos kopija, gyventojų metinės pajamų deklaracijos kopija, buhalterinės apskaitos dokumentai.</p>
2.	<p>Pareiškėjas numato įdiegti inovacijas, naujas technologijas teritorijos ir (arba) rajono lygmeniu.</p>		<p>Vietos projekto paraiškos vertinimo metu vietos projekto inovatyvumas vertinamas remiantis vietos projekto paraiškoje, pridedamuose dokumentuose bei verslo plane pateikta informacija.</p> <p>Inovacija – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems</p>	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vertinama vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu.</p>

			<p>procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams sukurti arba esamiems tobulinti.</p> <p>Projektas pripažįstamas inovatyviu, kai jis atitinka bent vieną inovatyvumo vertinimo kriterijaus subkriterijų, vadovaujantis „Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika“ (toliau Metodika), patvirtinta 2014 m. gruodžio 2 d. Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-918. Inovatyvumo įrodymo dokumentus, nurodytus Metodikos priedo skiltyse „Informacijos šaltiniai“, pareiškėjai pateikia kartu su paraiška.</p>	
3.	<p>Sukuriamą naują darbo vietą jaunam žmogui iki 40 m.</p>	20	<p>Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama: <u>juridiniams asmenims, ūkininkams:</u> pagal Vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą, 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. Pareiškėjo raštinę išipareigojimą sukurti darbo vietą jaunam žmogui iki 40 metų amžiaus (imtinai).</p> <p><u>Fiziniam asmeniui:</u> pagal Vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą, 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. Jeigu darbo vieta sukuriamą pareiškėjui,</p>	<p>Atitiktis išipareigojiamam vietas projekto įgyvendinimo metu nustatoma pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktą informaciją ir prie ataskaitos pateiktų dokumentų duomenimis: <u>juridiniams asmenims, ūkininkams:</u> pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos. Jei kontrolės laikotarpiu įdarbinamas kitas asmuo, įdarbinimo metu jis turi atitikti atrankos kriterijų.</p> <p><u>Fiziniam asmeniui:</u> Jeigu darbo vieta sukuriamą pareiškėjui, anžius nustatomas asmens tapatybės dokumento duomenimis. Duomenys tikrinami darbo vietos sukūrimo datai. Jeigu darbo vieta sukurta kitam asmeniui pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos. Jei kontrolės laikotarpiu įdarbinamas</p>

		amžius nustatomas pagal pareiškėjo tapatybę patvirtinanų dokumentą, kurio duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas paraiškos pateikimo dienai yra iki 40 metų (imtinai). Jeigu darbo vieta sukuriama kitam asmeniui pareiškėjas pateikia raštiną išipareigojimą sukurti darbo vietą jaunam žmogui iki 40 metų amžiaus (imtinai).	kitas asmuo, įdarbinimo metu jis turi atitikti atrankos kriterijų.
4. Pareiškėjui iki paramos paraiškos pateikimo dienos yra suteiktas veterinarinis patvirtinimas ar registravimas, leidžiantis vykdyti akvakultūros veiklą.	18	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal Vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą, bei veterinarinio pažymėjimo kopiją.	Atitiktis vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu bei vietos projekto kontrolės laikotarpiu vertinama pagal ataskaitoje pateiktą informaciją bei pateiktą veterinarinio pažymėjimo kopiją.
5. Pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus iki paraiškos pateikimo dienos yra deklaravęs gyvenamąją vietą arba yra registruotas VVG teritorijoje. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	16	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal LR Juridinių asmenų registro elektroninį sertifikuatą išrašę pateiktą informaciją.	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
5.1. Pareiškėjas (juridinis asmuo) ne trumpiau kaip vienerius metus iki paraiškos pateikimo dienos nepertaukiamai yra registruotas Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje.	16	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal senūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (ūkininkas) išduotą pažymą, kurios duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje ir ne vėliau kaip metai	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
5.2. Pareiškėjas (ūkininkas) ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus iki paraiškos pateikimo dienos nepertaukiamai yra deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje ir ne vėliau kaip metai	16	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal senūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (ūkininkas) išduotą pažymą, kurios duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje ir ne vėliau kaip metai	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.

iki paraiškos pateikimo dienos iregistruvęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį VVG teritorijoje.		regiono VVG teritorijoje; žemės ūkio ir kaimo verslo registro bei Ūkininkų ūkių registro išduotos pažymos, įrodančios, kad pareiškėjas (ūkininkas) – ne trumpiau kaip prieš 1 metus įregistruvęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį VVG teritorijoje.	
5.3. Pareiškėjas (fizinis asmuo) paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius viennerius metus nepertaukiamai yra deklaruavęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje	16	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal senūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (fizinis asmuo) išduotą pažymą, kurios duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje.	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
Iš viso:	100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte

3.2. Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis: Nėra.

3.3. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

3.3.1. Investicijos yra tiesiogiai susijusios su darbo vietų kūrimu. Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už 49 750,00 Eur. Jeigu vietos projektui kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta (etasas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas (pvz., jeigu pagal VPS priemonę apskaičiuojama, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 49 750,00 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 24 875,00 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 1,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 1,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 74 625,00 Eur. Vertinamas santykis tarp VPS priemonės pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal VPS priemonės veiklos sritį reikšmės.

3.3.2. Tinkamos finansuoti išlaidos (nurodytos Aprašo 3.4 punkte) neturi viršyti paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio –199 00,00 Eur galimos paramos vienam projektui įgyvendinti ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies – 50 proc. arba 70 proc.

	kaip nurodyta FSA 1.12 p.	
3.3.3.	Tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos neanksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 18 (aštuoniolikos) mėnesių nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 31 d. Galutinis mokėjimo prašymas turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 31 d.	
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.4.1.1.	naujos technikos ir įrangos, skirtos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje;	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.1.2.	programinės įrangos, skirtos įmonės gamybos valdymui, planavimui, įmonės veiklos procesų valdymui ir organizavimui, įsigijimas;	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.1.3.	žuvims veisti ir auginti skirtų uždarų vandens apykaitos sistemų įsigijimas;	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.1.4.	įrangos skirtos akvakultūros produktų ir žuvininkystės gamybai, perdirbimui, pakavimui išgijimas ir montavimas;	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.1.5.	transporto priemonės įsigijimas. (motorinės transporto įsigijimo sąlygos turi atitikti – Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1. punkto nuostatas);	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.1.6.	projektui įgyvendinti ir projekte numatyta veiklai vykdyti būtinų prekių.	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.2.	Darbių ir paslaugų įsigijimo:	
3.4.2.1.	projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių (pvz.: žuvininkystės ir (arba) akvakultūros produktų ir jų šaltinių produktų, atliekų laikymo,	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.

	perdirbimo įrangai skirtų patalpų ir kt.) naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimas;	
3.4.2.2.	verslo infrastruktūros kūrimas ar atnaujinimas projekto įgyvendinimo vietoje (privatizavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.2.3.	projektui įgyvendinti ir projekte numatytai veiklai vykdyti būtinų darbų ir paslaugų išsigijimas.	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.
3.4.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinio priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 158 punkte, išsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginiu konsultantams už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti pagal konsultacijų turinį).
3.4.3.1.	Viešinio priemonių išsigijimas	Vietos projekto viešinio priemonės įgyjamos vadovaujantis Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos viešinio taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 3D-89 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą viešinio taisyklių patvirtinimo“)) Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva).
3.4.3.2.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka.

su nekilnojamojo turto gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu.	
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:	
<p>3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.5.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkaini (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.5.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.5.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos;</p> <p>3.5.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.5.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);</p> <p>3.5.11. PVM, kuri vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;</p> <p>3.5.12. išlaidos, nebūtinios vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);</p> <p>3.5.13. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).</p> <p>3.5.14. baldai ir biuro įranga;</p> <p>3.5.15. draudimo įmokos;</p> <p>3.5.16. palūkanų mokėjimo ir išlaidos, susijusios su išperkamosios nuomos/lizingo (finansinės nuomos) sutarties administravimu, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos.</p> <p>3.5.17. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;</p> <p>3.5.18. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokesčių, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos.</p> <p>3.5.19. vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;</p>	

- 3.5.20. vidaus vandeny transporto priemonės, priskiriamos baidarėms, žvejybos laivams, mažiesiems laivams, pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandeny transporto kodekse;
- 3.5.21. investicijos susijusios su turizmo ir poilsio ir laisvalaikio pramogų organizavimu‘
- 3.5.22. netiesiogiai susijusios su projektu išlaidos.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ISIPAREIGOJIMAI

Sioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų išpareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–106 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 papunktyje.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Tinkamais paramos gavėjais gali būti tik VVG teritorijoje registruoti juridiniai ir fiziniai asmenys:	Atitiktis tinkamumo sąlygai tikrinama:	Atitiktis tinkamumo sąlygai tikrinama: Vietos projektų įgyvendinimo laikotarpiu pagal vietos projektų įgyvendinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, bei prie ataskaitos pridėtus pagrindžiančius dokumentus.
4.2.2.1.1.	Pareiškėjas, fizinis asmuo, gyvenamąją vietą deklaravę VVG teritorijoje;	Pareiškėjas, fizinis asmuo, prie vietos projekto paraiškos pateikia gyvenamosios vietos deklaracijos pažymą.	

4.2.2.1.2.	Pareiškęjas, ūkininkas, deklaravę nuolatinę gyvenamąją vietą ir įregistravę žemės ūkio valdą ir ūkį VVG teritorijoje;	Pareiškėjas, ūkininkas, prie vietos projekto paraiškos pateikia gyvenamosios vietos deklaracijos pažymą, žemės ūkio valdos registracijos pažymėjimo kopiją bei ūkio registracijos pažymėjimo kopiją.	
4.2.2.1.3.	Pareiškėjas, juridinis asmuo registruotas VVG teritorijoje.	Pareiškėjas, juridinis asmuo, prie vietos projekto paraiškos pateikia juridinio asmens registravimo pažymėjimo kopiją.	
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
4.2.3.1.	Pareiškėjas, teikdamas paramos paraišką, turi įrodyti, kad jis atitinka ir projekto įgyvendinimo metu bei projekto kontrolės laikotarpiu prognozuojami ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, nustatytus Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo taisyklės).		
4.2.3.2.	Kai pareiškėjo veiklai, kuriai prašoma paramos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo istatymu, yra privalomas poveikio aplinkai vertinimas ar atranka, dėl privalomo poveikio aplinkai vertinimo, ne vėliau kaip kartu su pirmu mokėjimo prašymu, turi būti pateikiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento (regiono, kuriam numatoma įgyvendinti projektą) išvada, kad numatoma įgyvendinti projekto veikla leistina pasirinktoje vietoje, arba išvada, kad poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma (įskaitant planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natūra 2000“ teritorijoms reikalingumo išvada, jeigu projektas gali daryti įtaką „Natūra 2000“ teritorijai).		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visišškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV

4.2.5. 1.	Remiama veikla turi būti vykdoma VVG teritorijoje.	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 2.8. pateiktą informaciją, Verslo plano 1.2.3. p. „Verslo vykdymo vieta“ pateiktą informaciją, prie paraiškos pateiktų pagrindžiamų dokumentų duomenimis.	Vietos projektų įgyvendinimo laikotarpiu - patikros vietoje metu. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu tikrinama pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto vietos projekto metines ataskaitas ir pridedamus dokumentus.
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	<p>Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra (įskaitant NVO, bendruomeninį ar socialinį verslą), taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos:</p> <p>1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), remiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks:</p> <p>1. A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 3 skyriaus „Žvejyba ir akvakultūra“ (galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas).</p> <p>2. C sekcijos. „Aptribamoji gamyba“ 10.2. grupė. „Žuvių, vėžiagyvių ir moliuskų perdirbimas ir konservavimas“.</p> <p>3. G sekcijos. „Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas“.</p> <p>46.38 klasė „Kitų maisto produktų, įskaitant žuvis, vėžiagyvius ir moliuskus, didmeninė prekyba“;</p> <p>47.1 grupė. „Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse“;</p> <p>47.23 klasė „Žuvių, vėžiagyvių ir moliuskų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse“;</p> <p>47.8 grupė. „Mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse“;</p> <p>47.9 grupė. Mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse.</p> <p>Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas.</p>		
4.2.6.2.	Nereminamos veiklos nurodytos Administravimo taisyklių pareiškėjams 23.1.15 p.		
4.2.6.3.	Prie vietos projekto paraiškos pateikti vietos projekto verslo planą. (Aprašo 2 priedas). Verslo plane pateikta informacija turi atitikti ekonominius gyvnybingumo rodiklius, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.5. punkte.		
4.2.6.4.	Prie vietos projekto paraiškos pateikta vienos įmonės deklaraciją. (Aprašo 3 priedas).		
4.2.6.5.	Prie vietos projekto paraiškos pateikti SVV (smulkiojo ir vidutinio verslo) deklaraciją (Aprašo 4 priedas).		
4.2.6.6.	<p>Vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu sukurti ir vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpiu išlaikyti darbo vieta (-as). Sukurta nauja darbo vieta bus vertinama pagal Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo.“</p>		

4.2.6.7.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdibimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą, parduoti, pardavinimą), užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte.
4.2.9.	Specialiosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams: Nėra.
4.2.10.	Papildomos tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams: Nėra.
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išpareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo išpareigojimai: Nėra.
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose
4.3.3.1.	Vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu sukurti ir vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpiu išlaikyti darbo vietą (-as). Sukurta nauja darbo vieta bus vertinama pagal Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo.“
4.3.3.2.	Užtikrinti, kad pareiškėjui yra suteiktas veterinarinis patvirtinimas ar registravimas, arba išpareigoti, kad veterinarinis patvirtinimas ar registravimas jam bus suteiktas ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos (jei taikoma).
4.3.3.3.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdibimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą, parduoti, pardavinimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), FSA dalyje, kuri skirta papildomiems vietos projektų vykdytojų išpareigojimams, turi būti numatytas vietos projekto vykdytojo išpareigojimas užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, ir Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“. Vietos projekto vykdytojas ne vėliau kaip su

galutiniu mokėjimo prašymu turi pateikti VPS vykdytojai išpareigojimo užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymosi įrodymo dokumentus.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

- 1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:**
 - 1.1. Vietos projekto atrankos kriterijus „Didesnis naujų darbo vietų skaičius“:**
 1. Ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (Vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“)
 2. Pareiškėjo pasižadėjimas sukurti naują darbo vietas, (etatus) (taikoma juridiniams asmenims, ūkininkams, jei atitinka 1 vertinimo kriterijų).
 3. Pareiškėjo pasižadėjimas sukurti naujas darbo vietas (etatus) (taikoma fiziniams asmenims, jei atitinka 1 vertinimo kriterijų).
 - 1.2. Vietos projekto atrankos kriterijus „Vietos projekte diegiamos inovacijos VVG ir/arba savivaldybės mastu (produkto ir (arba) paslaugos inovacija ir/arba technologinio proceso inovacija/ modernizavimas)“**
„Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos“ (toliau Metodika), patvirtinta 2014 m. gruodžio 2 d. Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-918. Inovatyvumo įrodymo dokumentus, nurodytus Metodikos priedo skiltyse „Informacijos šaltiniai“, pareiškėjai pateikia kartu su paraiška (taikoma jei atitinka 2 vertinimo kriterijų);
 - 1.3. Vietos projekto atrankos kriterijus „Sukurama nauja darbo vieta jaunam žmogui iki 40 m“.**
1. Pareiškėjo raštiškas išpareigojimas sukurti darbo vietą jaunam žmogui iki 40 metų amžiaus (imtinai), (taikoma juridiniams asmenims, ūkininkams, jei atitinka 1 vertinimo kriterijų);
2. Pareiškėjo tapatybę patvirtinantis dokumentas, kurio duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjui paraiškos pateikimo dienai nėra 40 metų (taikoma fiziniams asmenims, jei atitinka 3 vertinimo kriterijų).
- 1.4. Vietos projekto atrankos kriterijus „Pareiškėjui iki paramos paraiškos pateikimo dienos yra suteiktas veterinarinis patvirtinimas ar registravimas, leidžiantis vykdyti akvakultūros veiklą“**
Veterinarinio pažymėjimo kopiją. (taikoma jei atitinka 4 vertinimo kriterijų).
- 1.5. Vietos projekto atrankos kriterijus „Pareiškėjas ne trumpiau 1 metus nuo paraiškos pateikimo dienos yra deklaravęs gyvenamąją vietą arba yra registruotas VVG teritorijoje“.**

1. Senūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (fizinis asmuo) išduotą pažymą, kurios duomenimis galima

nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus nepertraukiamai deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje, *(taikoma fiziniams asmenims jei atitinka 5 vertinimo kriterijų)*;

2. Seniūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (ūkininkas) išduotą pažymą, kurios duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus nepertraukiamai deklaravęs gyvenamąją vietą Zarasų – Visagino regiono VVG teritorijoje, Žemės ūkio ir kaimo verslo registro bei Ūkininkų ūkių registro išduotos pažymos, įrodančios, kad pareiškėjas (ūkininkas) – ne trumpiau kaip prieš 1 metus įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį VVG teritorijoje, *(taikoma ūkininkams, jei atitinka 5 vertinimo kriterijų)*;

3. LR Juridinių asmenų registro elektroninį sertifikuotą išrašą, *(taikoma juridiniams asmenims, jei atitinka 5 vertinimo kriterijų)*.

2. Dokumentai, pagrindžiantys atitikti tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

2.1. Iki paraiškos pateikimo patirtas bendrasis išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, priėmimo perdavimo aktai, sąskaitos-faktūros, banko sąskaitos išrašai ir kt.);

2.2. Dokumentai, pagrindžiantys, kad tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos neviršija rinkos kainų. Reikaujama pateikti dokumentų alternatyvūs būdai nurodyti Vietos projekto administravimo taisyklių 24.6 papunktyje.

3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:

3.1. Prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai;

3.2. Prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“);

3.3. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kaininiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų į kaininiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapyje www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyrtyje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);

3.4. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų siūlomas kainas.

4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:

4.1. Pareiškėjo rašytinis prašymas nusiųsti nuo vietos projekto atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projekto paraiškų vertinimo, vietos projekto tvirtinimo etapas) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šioms nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyia interesų

konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);

4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesčių ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesčių ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.4. Dokumentai, kuriuose patvirtinama, jog pareiškėjui atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai (kai taikoma);

4.5. Pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą (taikoma fiziniams asmenims);

4.6. Asmens tapatybės dokumento kopija (taikoma fiziniams asmenims);

4.7. Žemės ūkio valdos registraciją ir ūkininko ūkio registraciją įrodantys dokumentai (taikoma ūkininkams);

4.8. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma (kai taikoma);

4.9. Juridinio asmens įstatai arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (taikoma juridiniams asmenims).

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą);

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčių, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“));

5.3. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos

privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėjais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksploikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytoji suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turto bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas);

5.7. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.8. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.9. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.10. Parėjusio ir atskaitinio laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai, įskaitant pinigų srautų atskaitą. Jei vietos projekto paraiška teikiama verslo pradžiai teikiamas nulinis balansas;

5.11. Licencijos ar leidimo kopija (kai taikoma) kai projekte numatyta vykdyti veiklą kuri yra licencijuojama, akredituojama ar reikia leidimo veiklai vykdyti.

5.12. Raštas kuriuo įsipareigojama įgyvendinus projektą kuri darbo vietą (-as) (etatą (- etatus)), kuriamo darbo vieta turi atitikti Administravimo taisyklių pareiškėjams 23.1.7 p. nuostatas.

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.zarasuvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.zarasuvvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriamą

nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigineis lėšomis. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantis dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriam prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkama projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;

8. Kiti dokumentai:

8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliojtas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);

5.2. VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRĄŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas. „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas. „Vietos projekto verslo plano forma“.

3 priedas. „Vienos įmonės deklaracija“.
4 priedas „Smulkiojo ir vidutinio verslo deklaracija“.